

POGAJAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

3. číslo

Budyšin, měrc 1962

Lětnik 19

Hrono na nalětnik 1962

Tuž stejachu woni a prašachu so po Jezusu.

Jana 11, 56

Sćehowace sym dožiwił:

a) To so sta na zhomadžiznje za mužow. Jedyn so prašeše: „Čehodla předuja duchowni nětko tak wjele wo Jezusu. Njedosaha, hdyž so jenož wo Boze reči?“

b) Mějachmy ewangelizaciju. Po tym so jedyn prašeše: „Do kotreje sekty slušeše tutón předar?“ Ja wotmołwich: „To njebě žana sekta. Tón ludowy misionar słuša do cyrkwy a ewangelizuje w nadawku krajneje cyrkwy. — Čehodla so tak prašeće?“ — „Ja sej to jenož tak myslach, dokelž je wón tak wjele wo Jezusu reča!“

Ja bych tež hišće podobne podawki móhl naličić.

Čehodla to powědam? Z tym chcu pokazać, zo njejsu někotři křesćenjo a stawy našeje cyrkwy zwučeni, so za Jezusom prašeć. Bóh jim dosaha. Tajki pak je potom wohroženy, zo tež swojeho Boha a swoju wěru do Boha zhubi. Přetož: nimamy žanoho druhoho přistupa k Wótecej chiba přez Chrystusa. „Ja sym puć a wěrnosć a žiwjenje, nchtó njeprjindže k Wótecej chiba přez mnje!“ (Jana 14, 6).

Tohodla je tak wažne, so za Jezusom prašeć a najprjedy ludźi k Jezusej dowjesć. Tohodla tež džěćom na wučbje a na pačerjach telko biblijskich stawiznow wo Jezusu wučimy.

A za nas wšitkich je wažne, přeco zaso so prašeć za Jezusom. Činimy to? Abo prašamy so jenož za pjenjzami a za bohatstwom, za česću a za mocu tutoho swěta? Potom dajmy sej prajić wot kěrlušerja:

Duša, što so prócuješ
w lutyh swětnych wěcach tudy,
wěčnych kubłow zabudžeš,
lubować chceš hrozne brudy?

Pytaj Knjeza Jezusa,
wšitko druge njepomha.

Židža su so, kaž naš tekst praji, prašeli za Jezusom, dokelž běchu wćipni, hač wón woprawdže na swjaty čas, mjenujcy na passah (židowske jutry) do Jeruzalema přindže.

Polu nas džensnišich njemože wjace wćipnosć přičina być, so za Jezusom prašeć, ale horce žadanje, dokelž wěmy, zo njeje w žanym druhim zbóžnosć a njeje žane druge mjeno pod njebjesami čłowjekam date, w kotrymž móhli wumoženi a wuchowani być.

Chrysta žalbowanje w Betaniji

Nutrnje žalbuje tale žónska w chěži Šimana w Betaniji našeho Zbožnika a wón sam sej to da nutrnje lubić. Rjenje, kak je Paula Jordanowa tutuju čłowjekow stajila dosrjedž spodźiwanych a rozmjertzanych wučobnikow.

„Zo je wona wodu na mój žiwot wulala, to je k mojemu pohrjebanju sćinila.“ Tak stejitaj tutaj čłowjekaj

před wobličom smjerće. Poslednje želniwe rozžohnowanje. Potom Jezus póndze swój posledni puć horje do Jeruzalema. Tam budžeja syły luda jeho zahoriće witać a jemu wyskać, a bórže budže hrozne „Křižujće jeho, křižujće jeho!“ přez město klinčeć.

Ale naš wobraz je hišće tak polny čicheje nutrnosće a čłowskeje wutrobnosće. Wučobnicy drje w tutym wokomiku njerozumja swjatočnosć tutaje hodžiny, ale pozdžišo, hdyž bě Chrystus z morwych stanył a do njebjes stpił, hdyž chodžachu po swěće a připowědachu ewangelij wo Jezusu, potom tež naspomnichu tutu čichu hodžinu w Betaniji. A my ze scénja sameho wučitamy, zo bě jim pozdžišo žel jich hněwa na tule žonu dla rozlajteje droheje wody. Nětko připoznawachu, zo to bě žónska derje činila.

Jezus z Nacareta, tutón čisty čłowjek dobročiwjeje wutroby, bě we swojej woporniwosći zwólniwy, hić puć ćerpjenja. Derje, zo bě so znajmjenša jedna duša namakała, kiž je jemu w tutej čichej hodžinje z hnutaj wutrobu chcyła rjany skutk lubosće a česćownosće wopokazać!

„Ja sym Knjez, twój Bóh“

Kublanski džen 1962 w Budyšinje

Telko ludu njejsmy hišće na našich kublanskich dnjach powitać móhli kaž póndzelu, 26. februara. Ně, zawěrnje nic! Žurla wosadneho domu w Budyšinje, kotraž je tež nam ewangeliskim Serbam lube a přecelne zetkanišćo, běše kopata polna. Ze wšěch kóncow běchu naši najswěrnši do města přišli, a samo z dalokeho Slepoho mějachmy bratra mjez nami.

Započachmy dopołdnja z kemšemi. Bratr farar L a z a r - Bukečanski měješe za tekst swojeho předowanja tema kublanskeho dnja, přerjnu kaznju: „Ja sym Knjez, twój Bóh. Ty njesměš druhich bohow měć při mni.“ Předar

na dobre a jadriwe wašnje pokaza, kak je nam w Boze wšitko date, wšo bohatstwo duše a wšón wuček w nuzu. Z tutej přerjnej kaznju wuzamkuje so wšo přibójstwo, kotrež čłowjeka za wotročka čini a jeho česni. Tuta kaznja nas čini wěstych w bėdženju našeho žiwjenja, nas zezamkuje před wliwom swěta a zlych požadosćow. A nam so wotamkuje z tutej časnosći. Boža wěčnosć po tutej časnosći.

Po powitanju slyšachmy přeni přednosk, kotryž poda bratr wikar Albert - Hrodžišćanski. „Bóh je“, běše tema. Na wustojnje a wědomostne a tola při tym zrozumliwe wašnje wu-

A runje w póstnym času, kiž je před nami, mamy džakowni na wšo to spominać, štož je Jezus za nas a na nas sčinił, zo bychmy wumoženi byli! A naše prašenje za Jezusom ma so stawać po kěrlušu, kotryž je naš Michał Domaška tak rjenje zeserbšćil:

Jezu, twoje ćerpjenje wopomnić chcú nětko, daj mi prawje nuternje hladać na to wšitko. Zjew so mojej wutrobje, Jezu požadany, kajkiž k našej zbóžnosći ty sy ćerpjel rany.

La.

Ochranowske schadžowanje

Započatk februara schadžowachmy so někotři serbscy ewangelscy lajicy a fararjo w Ochranowje, zo bychmy so tam znowa wjesele dopominali swojeje křesćanskeje wěry a swojeje lubeje maćernej řeče. A Ochranow (Herrnhut) běše tak prawje zbožowne schadžowanišćo za nas. Wot tud wuchadžeše mócný wliw pobožnej bratrowskeje jednoty, kotryž wubudži Serbow z jich duchowneho a narodneho spara. Štó wě, kak by z nami džensa stalo, njebychu-li tehdom hrabja Zinzendorf a jeho swěrní pomocnicy mjez serbskim ludom wubudžili wutrobnu pobožnosć, kotraž dostawaše ze serbskeje Biblije a serbskeho nabožneho pismowstwa swoje posylnjenje a móčne namołwjenje k dobrym skutkam?

Tole skutkowanje běše wobsah jednoho z wjele přednoškow a rozmołwow, kotrež smy tam dožiwili. Njeje móžno, wšitko nadrobnje rozeštajeć. Wěšte pak je, zo smy wšitcy přeswědčeni, zo běchu to rjane a spo-možne dny w Ochranowje.

ložowaše nam přednošowar prašenje za eksistencu Boha. Su to jenož ateisća, bjezbožni, kotřiž so prašeja? Njeje tola wjele bole tež tak, zo my křesćenjo pytamy? Spytujemy dopokazać, zo Bóh je, a či tamni spytaja dopokazać, zo Boha njeje. Woboje so njehodži zwěšćić, tež nic ze sputnikom a lunikom. Bóh sej njeda wot ćłowjeka předpisać, kak ma so jemu zjewić. My Boha njewidžimy, ale w ě r i m y . Wón tu je, my do njeho wěrimy. Milinu, energiju, kotraž po čenkich grotach čěče, tež njewidžimy. Ale wona tu je! Ze swojim samsnym rozumom a mysljenjom njemóžemy Boha dopokazać. Wobsuwědčić móže to jeničce wěra, žiwu wěra.

Serbski superintendent, bratr Wirth-Njeswačidlski, poda po tutym přednošku rozprawu superintendentury. Na spočatku spominaše na našeju lubeju zemrěteju, na předarja Handrija Krawčika a na fararja Feliksa Rjedu.

Tež loňše serbske cyrkwinske džělo běše dośc bohate, njech bě to kublanski džěń, kublanski čas serbskich fararjow abo Serbski cyrkwinski džěń atd. Haj wsak, loňši cyrkwinski džěń w Blótach běše pospyt, přeni pospyt tajkeho razu. Je so poradžil? Kak móže hinak być, hač zo je mjenjenje wo tym tajke a hinaše, hdyž je dyr-bjala položca zamjerzana domoj hić, po tym zo bě so načakala na busy?! To jara wobzarujemy. — Wo Ochranowskim schadžowanju serbskich ewangelskich lajikow a duchownych, kotrež so lětsa přeni króc wotmě, smě so prajić, zo je to rjane a wjele lubjacy započatk. — Dalše prašenje běše wězo lětuši cyrkwinski džěń. Budže 2. njedželu po swj. Trojicy, 1. julija 1962. Ale hdže chcemy jón wuhotować? Poršicy su drje zasadnje zwólniwe, jón hospodować, tola nic lětsa. Najprjedy chcedza swój Boží dom ponowić. Tuž změje so wo tym hišće w mjeńšim kruhu jednać.

Bohate su ekumeniske počahi našeje superintendentury. Loni je směl serbski superintendent dwěmaj delegacijomaj, jednej nordiskej a jednej pólskej, wo Serbach a jich cyrkwin-

kim žiwjenju přednošować. W slowjanskim wukraju so žiwje za nas zaji-muja. Wosebje nětko tež pólske ewangelske časopisy husćišo wo Łužicy pisa-ja. A dyrbi so hakle wulcy wuzběhować, zo so to w Čěskostowak-skej hižom dawno porjadnje čini? Mi so zda, nic.

Po wobjedowej přestawce zaběraše so bratr sup. Wirth jako dušowpastyr z temom kublanskeho dnja. We swojim přednošku přepytowaše, što je za ćłowjeka džensa jeho přibóh, na kotrehož so spušća a kotremuž so do-wěrja.

Přizamkny so powšitkowana rozmoł-wa, Bratr Maks Čabran z Poršic přeni řečeše a přednjese nam baseń ze swojeho pjera. Zawěšće mamy tež hišć wjace tajkich ludowych hrónčak-rjow. Njech sej tež woni raz na zjaw-nosć zwěrja. Tu na kublanskim dnju je k tomu najlěpša skladnosć! Bratr Awgust La pšćich ze Stróže pola Rakec sej přeješe, zo njebychu awto-rojo a přeložowarjo našich nastaw-kow přeco jenož anonymni wostali, a dale tež napominaše do swěrněho dopisowanja. Docyla je so tójšto ře-čalo wo našim měsačniku. Bratr Pa-woł Lubjenski z Bukec sej wuraznje žadaše, zo by so za naš jenički serbski ewangelski časopis wjace woprowalo. (K tomu džensa na druhim městnje něšto čitaće.) Bratr superin-tendent Graefa-Wojerowski so prašeše, kak steji z dalšim přeložowa-njom Noweho zakonja do serbsčiny. Tu so wozjewi, zo so přeložuje scěnje po swj. Lukašu. Wězo, prjedy hač no-wy přeložk wundže, budže hišće dolha noha. — Džakownje chcemy tež na-spomnić, zo je kolekta na lětušim ku-blanskim dnju wunjesla 579,67 hriw-now.

Hdyž bě kublanski džěń skónčeny, zeńdzechu so zastupnicy Zwjazka serbskich ewangelskich wosadow, fararjo a lajicy, na krótke sejmowa-nje. Schwalichu jednohótsnje mjenje wažne přeměnjenja we wustawkach zwjazka a financny plan zwjazka a superintendentury.

Pod znamjenjom kelucha / Napsal Hanuš Härtel

(Pokročowanje)

Njechamy tež zabyć, što je Hus za swój čěski narod dokonjał. Hižom to, zo wón — sławny wučenc — jednore-mu ludej w čěskej maćernej řeči předowaše, běše znamjo narodneho zny-slenja. Wjetšina Praskich fararjow předowaše němsce, a mšě čitachu so laćansce. Wo čěski lud so mało stara-chu. Hus pak chceše lud bóle do Bo-žich službow zapřahnyć. Tohodla zawjedže čěske kěrlušy, štož pak so bórže zaso zakaza. Prócowawaše so wo lěpšu čěsćinu, wo čistu maćernu řeč bjez germanizmow. Jeho lubosć k čě-skemu narodej wučitamy tež z jeho listow. Wosebje je swojemu ludej slu-žil w lěće 1409, jako hromadže z dru-himi krala pohnu, zo by uniwersicie nowy wólbny statut dał. Po starým statuće běchu sej tam Němcy wjet-šinu zawěšćili. Nětko dobychu Češa přewahu. Němcy protestowachu, ale bjez wuspěcha. Tohodla wopušćichu němscy měštrojo a studenca Prahú a

založichu sej w Lipsku nowu uni-versitu.

Husa njemóžemy „němcowžračka“ mjenować. Ženje wón njeje němski lud hidzil. Sam je jónu rjekł, zo je jemu dobry Němc lubši dyžli zly bratr, potajkim zly Čech. Hdyž wu-stupowaše přećiw Němcam, tak so to měrješe na wony bohаты a naduty patriciat, kotryž w čěskich městach knježeše. Sprawni a dobri Němcy bě-ču hižom čas jeho žiwjenja na jeho boku. Měješe cyły rjad přiwisnikow mjez němskimi duchownymi doma a tež, wězo skradžu, we wukraju. Wjele Němcow wojowaše pozdžišo w husit-skim wójsku.

Njetrjebamy žanu wulku fantaziju, zo bychmy sej móhli předstajić, kaj-ku reakciju je Husowe skutkowanje wubudžilo. Ze zawisću wídzachu du-chowni Praskich cyrkwjow, kak wě-riwi z cyłeho města na Husowe pře-dowanja chodža a kak sej jeho česća. Mjerzaše jich, zo Hus jich njepěkne

a njekřesćanske žiwjenje zjawnje šwika. Bohaci Němcy a bohaci Češa jeho hidžachu, dokelž steješe na boku jednoreho luda. Arcybiskup a wjele duchownych mějachu jeho za nje-přečela, dokelž zakitowaše Wiclifa a dokelž přednošowaše wo jeho kni-hach. Cyrkej da Wiclifowe spisy za-tamać jako kecarske. Někotři Wicli-fowi přiwisnicy buchu w Praze pře-sčěhani. Hus pak jich zakitowaše. To-hodla měješe wusparanje z arcybi-skupom, kotryž zakaza wšitke Bože služby w měsće. Arcybiskup chceše, zo by so lud na Husa rozhněwał a njelubeho rebela z města wuhnał. A lud so woprawdže pozběhny, nic wšak přećiw Husej, ale přećiw arcybisku-pej. Tón dyrbješe samo čeknyć. Za Husom steješe w tutym času hišće čěski kral, tak zo sej nchtó njezwěri, energisce přećiw Husej wustupować.

(Pokročowanje scěhuje)

Po dalokich pučach / Podal Gerhard Wirth

W bolharskej stolicy

Hdyž běchmy derje powobjedowali, zeznachmy so z nadobnym bolharskim knjezom, lékarjom za znutřkowne chorosće, kotryž pak je hižom na wuměnk, a tuž měješe za nas chwile. Rady spominam na rjane rozmołwy z nim. Wulcy zdžělany wón běše. Dokelž bě we Wienje studował, znaješe dokladnje němsku rěč. Po mojim zdaću je tež w Parizu studował. Jedne léto je był za asistentneho lékarja w USA. Tež italsku rěč bě nawuknyl. Kaž hižom Měrcin Nowak we swojej knize naspomni, sym tež ja nazhonił, zo Bolharjo zwjetša wo lužiskich Serbach ničo njewědza. Ale tuťon stary knjez bě so w poslednjeje wójnje ze serbskim lékarjom zeznał a tuž wo nas wědžeše. Jara so wjeseleše, móc něšto nadrobniše wo Lužicy słyšeć. Ja mějach někotre eksemplary nowowudateho serbskeho scénja Mateja sobu. Darich ěmu jednu tajku knižku. A hnydom so zjewi w nim pytacy a pruwowacy duch wědomostnika. Z wjeselom widžeše zwiski mjez bolharskej a našeje rěču. Přińdu-li hdy zaso do Sofije, chcu jeho přecelnu towaršnosť dlěje wužić.

Młoda inženjerka nas cyte popoždnje wodžeše po rjanym a zajimawym měsće. Kaž so powěda, je Bolharska hižom stotysac abo tola štyr-

cećitysac lét do Chrystusa byla wobydlena. Što je tuťon kraj w tutych njesměrných časach wšitko nazhonił! Tak ma tež město Sofija dolhe a jara wotměnjate stawizny. Swoje nětčiše mjeno ma bolharska stolica hakle wot 14. létstotka a to po cyrkwi swjateje Sofije. Tónle Boži dom hišće steji a so hišće wužiwa. Hdyž so w léće 1877 Bolharska wuswobodži wot knjejistwa Turkow měješe město poł tak wjele wobydlerjow kaž džensa Budyšin, mjenujcy na 20 000. W poslednich létach pak je Sofija rozrostla hač na $\frac{3}{4}$ milionu (725 000) a wona dale přiběra na ličbje měščanow a na politiskim a kulturnym wuznamje. Naša přecelna wjednica, kotraž bě něšto němski nawuknyla, prócowaše so, nam wšitke rjanosće a zajimawosće pokazować a rozkladowať. Škoda, zo njemóžach wjace bolharski! W cuzym kraju, mjez cuzym ludom w cuzej rěči so móc dorěčeć, je pozběhowace. Wšitko, štož smy widželi, wam njemóžu wopisať, wšitke te zjawne twary, uniwersitu, parlament, kralowski hród, mawzoleum Dimitrowa, wulkotny pomnik k česci sowjetskeho wójska w parku, ale něšto wo krasnej katedrali „Aleksander Njewski“ dyrbju wam prajić. Je to imponantna cyrkej, kotraž so móže

runať z najslawnišimi na swěće. Hižom jejna wulkosć je přemóžaca: 70 metrow dolha, 55 metrow šěroka, hlowna kupola je 42 metrow wysoka, we wěži wisa 12 zwonow, z kotrychž je najčeši na 235 centnarjow. Katedrala bu w poslednjeje wójnje z bombami čežko našamana, ale je znowa wuporjedžana a krasnje z čistym zlotom pozłočena. Njemóžachmy wšak so čišće začišća dowobarać, zo tu steji hišće kralowna w cylej pyše swojeje kralowskeje dostojnosće — a tola je wotsadžena! Cyrkej, prawoslawna cyrkej w Bolharskej njeje wjace kralowna, ale ponižna služobna swojeho njebjeskeho Knjeza. A to wšak drje je skerje po Jezusowej woli. Tónle wulki Boži dom je pomjenowany po ruskim wulkowjerchu Aleksanderu, kotryž so narodži w léće 1220 a kotryž měješe čas swojeho krótkeho žiwjenja (wón zemře hižom 1263) so bědžić z mócnymi njeprěcelemi. Hdyž běše jemu njesměrne šwedske wójsko při rěce Njewje napřećiwo stupiło, wón swojich wojowarjow wysylni ze slowami: „My drje smy po ličbje slabi a njeprěceł je sylny, tola Bóh njeje w sylnosći, ale w prawdosći.“ A tak je 20lětny Aleksander tam wulkotnje dobył a dósta wot toho časa přimjeno Njewski. W poslednich létach swojeho žiwjenja je zastupił do klóštra a prawoslawna cyrkej jeho pozdžišo za swjateho postaji. Katedralu započachu twarić 1904 a 1924 ju poswjećichu. Z jeje pomjenowanjom po wonym ruskim wulkowjerchu je bolharski lud wuprajil swoju džakownosć ruskemu ludej, zo je jón z mocy Turkow wuswobodzil.

(Pokročowanje scěhuje)

Getsemane — to je wobraz z džensnišeho časa. Tu je so naš Zbožnik krawawny pót počil we swojej styksnosći. Wučobnicy pak we swojej zasparnosći a slabosći běchu wusnyli. Wobraz nam ničo njepreradža wo bolosćach, kotrež je naš Knjez Jezus Chrystus na tutym blečku zemje přetrać měl. Tak wšak je na zemi: Stož wutrobu boli, to je znutřkowna wěc čłowjeka. Za nas pak je tele městno wažne, dokelž je tu naš Knjez a Zbožnik so předobyl k próstwje: „Nic rak moja wola, ale twoja wola so staň.“

Što je nam „Pomhaj Bóh“ hódny?

Přeco zaso z wulkim wjeselom slyšimy, zo lud naše lopjeno rady čita. W někotrymžkuli domje njesćerpliwje na kóžde nowe čislo čakažu. Nětk pak smy w zašłym léće ze swojimi 15 pjenježkami, kotrež sej za kóžde čislo wuprosymy, chětro wulki deficit měli. Hdyž na kublanskim dnju tole wo-zjewich, běchu wšitcy — a běchmy jich tónkróc wulka ličba hromadže — mēnjenja, zo ma „Pomhaj Bóh“ znajmjeńša 20 pjenježkow plaćić. Jedyn luby rentnar postany a sej ze wšej raznosću žadaše, zo by čislo 25 pjenježkow plaćilo. My pak chcemy hladac, zo z 20 pjenježkami wuńdžemy. Z tutymi pjenježkami plaćimy je n o ž čišćenje a rozsylanje. Naši sobudželačerjo a dopisowarjo njedóstawaju za swoju prócu ani pjenježka.

My so nadžijamy, zo z podróšenjom žanoho čitarja njezhubimy. Tak prosymy našich roznošowarjow, zo bychy hižom za tele měrcowske čislo sej 20 pjenježkow wot čitarjow wuprosyli. Lubje Was čitarjow a roznošowarjow prosy wo zrozumjenje

Waš redaktor Wirth,
serbski superintendent

Chronika

Feliks Rjeda †

W Eckardtsheimje pola Bielefelda w nawječornej Němskej je 18. februara zemřel farar Feliks Rjeda, 87 lět stary. Farar Rjeda, roźeny w Slepom, běše tež něhdy skutkował w Šprječach. W léce 1927 je so přesydlil do Berlina, tola přeco je hajił bratrowske styki ze serbskej Łužicu. Wo tym swědča jeho listy, kotraž je wón nam pisal. Z wulkej zahoritósce je čitał „Pomhaj Bóh“ a tež jeho syn, kotryž skutkuje w dalokej Kanadze, so dokładnje zaběra z prašenjemi serbskeje řeče. Z džakownósce spominamy na to, kak je so njeboički w cuzbje k swojemu serbskemu ludej wuznał. Wo tym njeh swědči sčehowacy podawk:

W sylwesterskej noci wot léta 1945 do 1946 je wón w jednej rusko-prawoslawnej cyrkwi w Berlinje předował před ludźimi wšelakeje narodnosće a to serbsce! Boži dom běše kopaty polny! Husto je wón přez Berlinske sčelaki rěčał wo Serbach a jich wašnjach. Tež serbske spěwy a modlitwy su tam zaklinčeli. Tak je so farar Rjeda na hnujace wašnje předował, zo by tež zwonka Serbow swojemu ludej služil. Z jeho listow bě wučitač, z kajkej swěru wón wisaše na Serbach a serbskej řeči.

Z Budyšina. Naš sakski krajny biskup D. N o t h bě srjedu, 28. februara, do Budyšina přišoł a je dwójce před polnej cyrkwju, popoždnu za cyrkwniskich sobudželačerjow a wječor za zjawnosć, přednošował wo wulkej konferency cyrkwjow w New Delhi (Indiska). Zchromadžiznu nawjedowaše bratr farar S o l t a - Rakečanski, předsyda ekumeniskeho kruha w Hornjej Łužicy, kotryž pokaza we swojim powitanju na to, zo je pola nas w dwurěčnych wosadach hižom dawno ekumeniske zmyslenje žiwe. Krajny biskup zaběraše so wosebje z prašenjom, na kajke wašnje ma cyrkej swědčić wo Chrystusu a zo ma wona nadawk, hić do wšeho swěta a předować ewangelij wšemu stworjenju.

Z Rakec. W zašłym léce dósta pola nas sakrament swjateje křćenicy 59 (51) džěci, 29 (23) hólcow a 30 (28) hólcow. Pačerskich džěci bě 19 (17) a to 9 hólcow a 10 hólcow. Wěrowanjow smy měli 21 (26). Za Božim blidom so zchromadžichu 1557 (1554), 497 (477) muskich a 1006 (1077) žónskich. Pochowali smy 54 (58) wosadnych, mjeznimi 22 (35) muskich a 32 (23) žónskich. „Pomhaj Bóh“ čita něhdze 140 wosadnych. Naša smilna sotra Emma je loni 3687 (3708) chorych a starych we wšěch wsach našeje wulkeje wosady wopytowała! (Ličby w spinkach so počahuju na léto 1960).

Džěci do Rakečanskeho Božeho domu, w Stroži a we Wysokej kemsči chodža a to hromadnje něhdze 75 džěci. Na nabožnu wučbu chodži 165 hólcow a 156 hólcow. Léto předy bě jich 145 hólcow a 154 hólcow.

Na Božich službach smy nazběrali na darach 6742,65 hriwnow; zběrki na drohach su wunjesle 1746,33 hriwnow

a za zběrku „Chlěb za swět“ je so nawdało hody 1961 1500 hriwnow. K tomu hišće přindžeja dary za Zwonkowne a Znutřikowne misionstwo. Džakujemy so wšěm darićelam a wosebje tež pomocnikam!

Džakownje spominamy na swojeho bywšeho pomocnika knjeza diakona Arnošta Běrku, kiž je swěru nimale 6 lět dolho našeje wosadze služil, džěci rozwučował, pozawniski chór a skupinu Młodeje wosady nawjedował. Bóh Knjez žohnuj jeho nowe skutkowanje w Hodzijskej wosadze! Z wulkim wjeselom mózachmy započatk septembra noweho kantora a katecheta, knjeza Zschalera, swjatočnje do zastojnstwa zapokazač. („Pomhaj Bóh“ wšak je tehdom wo tym pisal.) Tež jemu kaž cylej našeje wosadze njeh je Bóh luby Knjez wšednje bliski ze swojeje hnadu! Šo.

Z Njeswaćidla. Filmowa služba Skutka młodych mužow našeje krajneje cyrkwy je započatk zašeho měsaca pola nas a tež w druhich wosadach pokazała zynkofilm „Žiwjenje Jezusowe po Marku“. Film je nas dowjedł do kraja, hdžež je naš Knjez žiwy byl a skutkował a hdžež je wón swoje žiwjenje za nas wšitkich woprował. Wjele wosadnych bě so na tutón rjany wječor zchromadžilo.

Z Chwaćic. Chwaćenjo so redaktoři wutrobnje džakuju, zo je so w „Pomhaj Bóh“ na jich bywšeho wyšeho fararja Zarjeńka spominało. Wjele wosadnych hišće z lubosću na swojeho přenjeho dušowpastarja myslu.

Loni mějachmy kemsču přeni kroć we wosadze jubilejnu konfirmaciju. Bě pak slabje wopytana, tak zo budžemy sej dyrbje w přichodže přihodniši čas wuzwolic.

Bołmončku mózachmy z džakownósću wot 20 pačerskich džěci 12 konfirměrować, k tomu hišće 9 z léta 1960.

Na serbskich kemšach bě tež loni zaso mało, mało ludži.

Nawjetše wjesele běše za našu wosadu na reformaciskim swjedženju poswjećenje wosadeje rumnosće we Wulkej Dubrawje. Rumnosć, w kotrejž je městna za 80 do 90 ludži, njeje wězo na tutym dnju dosahała. Někotry dyrbješe wonka stać, tež cyrkwniski chór a Malešanscy pozawnisća, kotřiž běchu nam tutón dzeń porjeńšic pomhali. Na kemšach so wosadny farar wšitkim džakowaše, kiž běchu so za to modlili, za to skladowali a tež hewak pomhali. Džesać lět dolho je wosada wo tule rumnosć so předowała a njeje přestala wo to prosyc. Wjele čězow je so mělo přewinyc, tola Bóh je nas wuslyšal! Wjace hač 4000 hriwnow bě wosada woprowała. Wjele je so dobrowólne pomhala: wosadni puščachu štomu, runachu pjeršč, žony rjedzachu cyhele. Baraku, kotraž slušese předy Budyskemu misionstwu na dwórnišču, dyrbjachu dwotórhač, do Wulkeje Dubrawy dowječ a tam zaso naktwaric. Tak smy na 8000 hriwnow nalutowali, wothladajo wot toho, zo njebychmy bjez dobrowólneje pomocy docyla dočinili. Po poswjećenju přez Budyskeho knjeza superintendenta džakowaše so tež knjez cyrk-

winski rada dr. Heimbold wšitkim pomocnikam a my so džakowachmy cyrkwniskej wyšnosći za wulkomyšlnu pjenježnu podpěru. Ha.

Z Hrodzišća. 25. februara, njedzelu Sexagesimae, je naš bratr wikar A l b e r t ze serbskim a němskim předowanjom nastupił swoje přenje duchownske zastojnstwo w Hrodzišču. Bratr farar Renč-Bartski jeho wosadze předstaji. My młodemu duchownemu přejemy z cylej wutrobu Bože žohnowanje za jeho džělo w Božej winicy. Z Hrodziščanskej wosadu pak so wjeselimo, zo ma nětko zaso serbskeho dušowpastyrja.

Z Budyšina. Bratr farar Kurt Handrik swěci 24. 3. swój złoty jubilej duchownskeje swjećizny. Naš luby zastojnski bratr je z wulkej swěrnosću skutkował čas swojeho žiwjenja jenož w serbskich wosadach, najprjedy we Łupoji, hdžež je tak někotryzkuli serbski farar swoju duchownsku službu nastupił, potom w Klukšu, skónčnje w Poršicach a nětko je hižom na džesać lět na wuměnk. Tola přeco je hišće hač dotal Serbam Bože słowo předował. Jemu so za tajku prócu jara džakujemy. Bóh Knjez budž z nim a spožc jemu dale miły wječor žiwjenja.

Z Rakec. Přenju njedzelu zašeho měsaca woswjećištaj w Rakecach Maks Funka a jeho mandželska rodž. Panašec złoty kwas. Jubilar, roźeny w Šepšecach, je loni docpěl 73. léto swojeho žiwjenja. Přez 30 lět je byl kěbětár našeho Rakečanskeho Božeho domu. Přejemy jubilaromaj Božu hnadu a milosć.

Ze Strože. Swěrný wopytowar našich serbskich cyrkwniskich a kublanskich dnjow, bratr Awgust Lapš t i c h w Stroži pola Rakec, swjećese 1. měrca swoje 80. narodniny. Bóh Knjez je jemu dał dar zrěčiwosće a pěnjenja a wón je tutej daraj jako pobožny Serb swěru naložował, je serbske předowanja čitał a sam při tym swoje mysle dodał. Někotryzkuli z jeho pěnšicow je so w zašlych lět-džesatkach w serbskich časopisach wozjewila. My sej jeho wažimo jako markantnu wosobu. Bóh Knjez budž dale z nim a daj jemu čilosć a strowosć.

Z Drježdžan. Njedzelu Okuli, 25. měrca 1962, budžeja w Drježdžanach zaso serbske kemše w cyrkwi swj. Marka w Pieschenje. Předowač budže farar L a z a r - Bukečanski.

Wobraz P. Jordanoweje „Zalbowanje w Betaniji“ na 1. stronje je wuwzaty z dowolnosću nakładca Max Kefler, Jena. z „Křižnjeje protyki“ na léto 1960. Wobraz na 3. stronje pokazuje zahrodu Getsemane, předku stary woliwowc a w pozadku měščansku murju Jeruzalema. Fotografiju je nam přewostajił k. dr. Focko Lüpsen z Bethela-Bielefelda ze swojeje knihi „Palestina“, kotraž je wušla w Eckartskim nakładze.

Nakład Domowina. — Wuchadža z licencu č. 733 nowinarskeho zarjada pola předsydy ministrskeje rady NDR jonkróć za mesac. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hlowny zamowlity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswaćidlski. — Čišeć: III-4-9. Nowa Doba, čišćerňa Domowiny w Budyšinje.